

підтримку від інших людей або за рахунок цілеспрямованого аналізу ситуації та вироблення стратегії вирішення проблеми.

Отримані результати можна застосовувати в роботі психолога з юнаками та дівчатами з метою формування адаптивних копінг-стратегій в стресових ситуаціях.

Список літератури

1. Карамушка Л. М., Снігур Ю. С. Копінг-стратегії: сутність, підходи до класифікації, значення для психологічного здоров'я особистості та організації. Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені ГС Костюка НАПН України, 2020, 55.1: 23-30.
2. Липчанський В. О., Бобочка Т. В. Психологічна профілактика стресів в студентському середовищі. 2016. С. 26-27.
3. Степаненко Л. В. Копінг-стратегії та психологічний захист як механізми саморегуляції особистості. Теорія та практика сучасної психології. 2017. 234 с.
4. Хаустова О.О. Психосоматичні маски тривоги. Український медичний часопис. 2019. №4.

*Науковий керівник: Тетяна ВАШЕКА,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.923.2:37.091.12-051(043.2)

Анастасія РОЖКО

Національний авіаційний університет, Київ

ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ ВЧИТЕЛІВ У ПРАГНЕННІ ДО САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ

Умови розвитку всіх сфер сучасного життя передбачають впровадження в суспільну практику ідеї гендерної рівності. Досягнення такої рівності можливе, якщо гендерна соціалізація буде спиратися на відповідні світоглядні поняття, соціальні гендерні стосунки.

Аналіз моделі сучасного вчителя з гендерного підходу показує, що суворе дотримання статеворольових чоловічих чи жіночих ролей, які мають як сильні, так і слабкі сторони, накладає обмеження на професійну діяльність. Якостями, необхідними для успішного вчителя сьогодні, повинні бути лідерські якості, що вимагає поєднання взаємопов'язаних позитивних проявів маскулінності (прагнення до досягнення мети, наполегливість, енергійність, організаторські здібності, схильність до лідерства тощо) і фемінності (ширість, співпереживання, емоційність,

розвинене мовлення тощо). Тобто гендерна характеристика вчителя розглядається як андрогінна. Педагоги цього типу, незалежно від статі, виявляють поведінкову гнучкість, мотивацію до досягнення, володіють різноманітним репертуаром соціальних ролей: менеджер, організатор творчих справ, учитель, вихователь, наставник [2].

За даними Навчального порталу Міжнародного інституту освітнього планування ЮНЕСКО (2020), на керівних і управлінських посадах у школах у всьому світі вищий відсоток чоловіків, ніж серед викладачів. Жінки, як правило, займають керівні посади в початкових або невеликих школах, а не у великих середніх або вищих навчальних закладах. Значна перевага жінок у школі має великий вплив на вибір професії вчителя, якій віддають перевагу переважно дівчата. Відсутність жіночого лідерства може негативно вплинути на справедливість у навчанні [1].

Ткалич М. досліджуючи поняття гендерного підходу до особистісно-професійного розвитку персоналу, професійної самоактуалізації співробітників організацій, прийшла до висновків, що реалізація гендерного підходу в організаційній психології та практичній діяльності організацій дає можливість чоловікам і жінкам оцінити власні професійні можливості й прагнення, визначити перспективи професійної життєтворчості, активізувати особистісні та професійні ресурси для вибору суб'єктивних стратегій самореалізації та оптимізації міжособистісних і міжгрупових взаємин [4].

Моргун Я. провів аналіз якісних відмінностей у характеристиках і параметрах самоактуалізації жінок і чоловіків та підтвердив власне припущення щодо опосередкування психологічних процесів та феноменів гендерними чинниками. Гендерні відмінності у самоактуалізаційних паттернах відображають різну значимість життєвих сфер, відмінності у ієрархіяx мотивів, рівно як і різні механізми планування і реалізації сценаріїв майбутнього. Це, у свою чергу, зумовлює диференціацію процесів самовизначення особистості як на змістовному (когнітивному), так і на поведінковому рівнях [3].

Отже, гендерні відмінності вчителів посідають чільне місце в структурі досліджень самоактуалізації, що пов'язане з теоретичною і практичною значущістю проблеми. Гендер виступає соціокультурним конструктом в процесі самоактуалізації вчителя, який визначає суспільно прийняті норми і моделі поведінки жінок і чоловіків.

Список літератури

1 Братаніч Б. В. Самоактуалізація особистості та освіта / Б. В. Братаніч, І. Г. Ільченко // ФПО. – 2021. – №2. – с. 13

2. Москальова Я. Ю. Педагогічні умови саморозвитку майбутнього вчителя у процесі професійної підготовки / Я. Ю. Москальова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2020. – Вип. 38. – С. 243

3. Моргун Я. І. Гендерно зумовлені психологічні особливості кар'єрного самовизначення особистості [Текст] : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Ярослав Ігорович Моргун; наук. кер. Т. В. Говорун; Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса, 2013. – 225 с.

4. Ткалич М. Г. Гендерно-орієнтовані технології розвитку професійної самоактуалізації персоналу: розробка тренінгової програми / М. Г. Ткалич, Д. О. Шутько // Організаційна психологія. Економічна психологія. - 2017. - № 4. - С. 93-98. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ophep_2017_4_14

*Науковий керівник: Любомира ТЯГУР,
PhD (Психологія)*

УДК 343.346:8:004 (043.2)

Ольга РУДЯКА-ПЕТРИЧЕНКО

Національний авіаційний університет, Київ

КІБЕРБУЛІНГ: СУЧАСНА ПРОБЛЕМА ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Кібербулінг - це серйозна проблема в сучасному світі, пов'язана з використанням технологій та інтернету. Проблематика дослідження впливу кібербулінгу на психічне здоров'я людей у глобалізованому світі стає все більш актуальною. Розповсюдження цифрових технологій та соціальних мереж зумовлює появу нових форм електронного насильства, які можуть негативно впливати на психічне здоров'я особистості. Кібербулінг - одна з них, і ця проблема набуває все більшої актуальності серед дослідників та фахівців у галузі психології та соціальної роботи.

Проблематика полягає в тому, що кібербулінг може мати різні наслідки для психічного здоров'я людей, зокрема для дітей та підлітків, які є особливо вразливими групами. Негативний вплив кібербулінгу може бути виявлений на різних рівнях, включаючи емоційний, поведінковий та когнітивний.

Дослідження впливу кібербулінгу на психічне здоров'я людей в глобалізованому світі є важливим завданням для науковців, фахівців та